

Obsah

1. Úvod	7
1.1 Úvod do tématu	7
1.2 Ke stavu debaty v Německu: emoce a medializace nebo historizace?	12
1.3 Metodologické zázemí a metodologický postup	15
1.4 Struktura a stručný rozbor	20
1.5 Kritika pramenů a odborné literatury	22
1.5.1 Prameny	22
1.5.2 Odborná literatura	26
2. Pojmy kritická teorie a Frankfurtská škola ve společenských vědách	31
2.1 Pojmy <i>kritická teorie</i> a <i>Frankfurtská škola</i> v humanitních vědách	31
2.2 Kritická teorie a Frankfurtská škola ve filozofii	31
2.3 Kritická teorie a Frankfurtská škola v sociologii	34
2.4 Kritická teorie a Frankfurtská škola v historických vědách	36
2.5 Kritická teorie a Frankfurtská škola v psychologii	37
2.6 Kritická teorie a Frankfurtská škola v politologii, ekonomii a teologii	39
2.7 Kritická teorie a Frankfurtská škola v časopise <i>Geschichte und Gesellschaft</i>	41
2.8 Recepce pojmů <i>kritická teorie</i> a <i>Frankfurtská škola</i> ve společenských vědách	43
3. Frankfurtská škola. K dějinám <i>Institutu pro sociální výzkum 1923–1969</i>	45
3.1 Frankfurtská škola ve dvacátých letech: první dekáda	45
3.2 Biografické souvislosti	47
3.3 Frankfurtská škola v třicátých letech: druhá dekáda	49
3.4 Frankfurtská škola v čtyřicátých letech: třetí dekáda	53
3.5 Frankfurtská škola v padesátých letech: čtvrtá dekáda	58
3.6 Frankfurtská škola v šedesátých letech: pátá dekáda	62
4. Rekonstrukce kritické teorie	67
4.1 Pojem kritická teorie. Analýza <i>Časopisu pro sociální výzkum</i>	67
4.2 Poznámky k rekonstrukci kritické teorie	70
4.3 Kritická teorie Ericha Fromma	70
4.3.1 Rané studie z <i>Časopisu pro sociální výzkum</i> a <i>Studie o autoritě a rodině</i>	70
4.3.2 Strach ze svobody – <i>Escape from Freedom</i>	76
4.4 Exkurz: Walter Benjamin jako avantgarda kritické teorie	86
4.5 Kritická teorie Maxe Horkheimera a Theodora W. Adorna	88
4.5.1 Horkheimerovy eseje z třicátých a čtyřicátých let	89
4.5.2 Exkurz: Pollockův pojem <i>státní kapitalismus</i>	95
4.5.3 Dialektika osvícenství – <i>Dialektik der Aufklärung</i>	96
4.5.4 Adorno a Horkheimer v šedesátých letech	112

4.6	Kritická teorie Herberta Marcuse	117
4.6.1	Eros a civilizace – <i>Eros and Civilization</i>	118
4.6.2	Jednorozměrný člověk – <i>One Dimensional Man</i>	132
4.6.3	Eseje z šedesátých let	139
5.	Rekonstrukce německého protestního levicového hnutí let 1967–1969	147
5.1	Ke kontextům šedesátých let: pojmová mapa, časové vymezení	147
5.2	Předpoklady vzniku protestního hnutí: období 1958–1966	149
5.2.1	SDS – <i>Socialistický německý svaz mládeže</i> , odluka od sociální demokracie, hnutí proti atomovým zbraním	149
5.2.2	Skupina <i>Subverzivní akce</i>	150
5.2.3	Vybrané vnitropolitické a mezinárodní kontexty: nouzové zákony, velká koalice, Vietnam	151
5.3	Zrod protestního hnutí: roky 1966–1967	153
5.3.1	Setkání u Kochelského jezera a univerzity	153
5.3.2	Exkurz: literatura, hudba a životní styl, scény v USA a Francii	155
5.4	Protestní levicové hnutí let 1967–1969	156
5.4.1	První fáze protestního hnutí (červen 1967 – březen 1968) I.: smrt Benna Ohnesorga 2. června 1967	156
5.4.2	První fáze protestního hnutí (červen 1967 – březen 1968) II.: vznik revolučních komun	157
5.4.3	První fáze protestního hnutí (červen 1967 – březen 1968) III.: kritické alternativní univerzity	159
5.4.4	První fáze protestního hnutí (červen 1967 – březen 1968) IV.: vývoj v SDS a nástup „dutschkistů“	160
5.4.5	Druhá fáze protestního hnutí (duben a květen 1968) I.: atentát na Dutschka	161
5.4.6	Druhá fáze protestního hnutí (duben a květen 1968) II.: schválení nouzových zákonů a generální stávka ve Francii	162
5.4.7	Třetí fáze protestního hnutí (květen 1968 – listopad 1969): rozklad a násilí	162
5.4.8	Vybrané kampaně protestního hnutí I: Springerův mediální koncern	167
5.4.9	Vybrané kampaně protestního hnutí II.: vyrovnání s nacismem a neonacismus	168
6.	Kritická teorie a německé protestní hnutí šedesátých let: diskursivní analýza I.	171
6.1	K metodologii kapitoly „kritická teorie a německé protestní hnutí šedesátých let“	171
6.2	Kritická teorie v SDS – <i>Socialistickém německém svazu studentů</i>	171
6.2.1	Kritická teorie v periodiku <i>Argument</i>	172
6.2.2	Kritická teorie v periodiku <i>Nová kritika</i>	179
6.2.3	Kritická teorie v západoberlínském SDS a na <i>Kritické univerzitě</i>	184
6.2.4	Kritická teorie u Rudiho Dutschka	189
6.2.5	Kritická teorie u Hanse-Jürgena Krahla	197

6.3 Autoři kritické teorie a protestní levicové hnutí: od adorace ke střetu (přímé recepce)	206
6.3.1 Protestní hnutí a Horkheimer: starý pán Horkheimer	206
6.3.2 Protestní hnutí a Marcuse: pád proroka	208
6.3.3 Protestní hnutí a Adorno: smrt Teddyho	209
6.3.4 Protestní hnutí a Habermas: „akademický fyzik“ Habermas	210
6.3.5 Protestní hnutí a <i>Institut pro sociální výzkum</i> : konec recepce kritické teorie	213
6.4 Kritická teorie a revoluční komuny	215
6.4.1 Dieter Kunzelmann a <i>Subverzivní akce: Nezávazné směrnice</i> , časopis <i>Anschlag</i> (1962–1964) a setkání u Kochelského jezera	215
6.4.2 Kritická teorie a <i>Kommune I</i>	225
6.4.3 Kritická teorie a <i>Kommune 2</i>	230
6.4.4 Kritická teorie v rozkladné a preteroristické fázi protestního hnutí: berlínský <i>Blues</i> a <i>Tupamaros Westberlin</i> (1968–1970)	234
7. Kritická teorie a Frakce Rudé armády (RAF): diskursivní analýza II.	239
7.1 Frakce Rudé armády – <i>Rote Armee Fraktion</i> (1970–1998)	239
7.2 K metodologii kapitoly kritická teorie a Frakce Rudé armády	241
7.3 Ulrike Meinhofová a časopis <i>Konkret</i> (1959–1969)	242
7.4 Receptivní vztah Frakce Rudé armády a kritické teorie v počáteční fázi (rok 1970)	247
7.5 Receptivní vztah Frakce Rudé armády a kritické teorie v pokročilé fázi (1971–1972)	248
7.6 Receptivní vztah třetí generace Frakce Rudé armády ke kritické teorii	256
8. Kritická teorie a německá strana Zelených: diskursivní analýza III	259
8.1 K metodologii receptivního vztahu kritické teorie a strany Zelených	259
8.2 Společenské a politické kontexty vzniku strany Zelených: nová sociální hnutí (1970–1979)	259
8.3 Receptivní vztah kritické teorie a prvního volebního uskupení strany Zelených (1979)	266
8.4 Receptivní vztah kritické teorie a strany Zelených na sjezdech v Karlsruhe, Saarbrückenu a Dortmundu	267
8.4.1 Sjezd v Karlsruhe: leden 1980	267
8.4.2 Sjezd v Saarbrückenu a spolkový program strany Zelených: březen 1980	269
8.4.3 Sjezd v Dortmundu, volební program: červen 1980	279
9. Závěr a shrnutí	283
9.1 Diskursivní a receptivní analýza	283
9.1.1 Diskurs kritické teorie	283
9.1.2 Diskursy protestního levicového hnutí šedesátých let, Frakce Rudé armády a strany Zelených	285
9.1.3 Pravidla diskursivní komunikace a zlomy	289
9.1.4 Receptivní analýza	290
9.2 Interpretační roviny	293
9.3 Pokládání otázek a jejich zodpovězení	296

10. Fotopříloha	299
11. Seznam pramenů a literatury	303
12. Resume	311
13. Seznam zkratk	313
14. Jmenný rejstřík	315